

Nauka o varhanách:

- vzduchové hospodářství – čerpání vzduchu, calcant, ventilátory a jejich umístění, izolace, vliv teploty.
- Měchy klínové, faldové, plovákové, čerpací, zásobníkové, vyrovnávací.
- Rozvody vzduchu po varhanách ke vzdušnicím, traktuře, tlak vzduchu mechanická traktura +50 mm v. s. ,pneumatická +-100 mm v. s.
- Materiál varhanních píšťal:
  - kovové : cínoolovnatá slitina, zinek, měď
  - dřevěné : smrk, buk, dub, borovice a jiné, dřevo zbavené suků.
- části píšťaly:
  - noha – tvar jehlanu , nebo u dřevěných píšťal válce. Na noze regulujeme množství procházeného vzduchu a tím sílu tónu- regulace se děje pomocí zvětšování či zmenšování otvoru v užší části jehlanovitého tvaru nohy, pomocí regulačních šrobů, nebo dřevěnou výplní vzduchového otvoru nohy.
  - labium ,dolní a horní ret, fousy, intonační válečky, intonace
  - jádro, intonace

Dirigování:

- schémata 2,3,4,5,6, dělení dob, zakončení , fermáty.
- dynamika, tempo, výraz gesta
- dirigování písní
- orientace ve sboru, rozestavění a nástupy jednotlivých hlasů.

Chorál:

- Pater noster, Credo, odpovědi
- Typy liturgických knih:
  - Římský misál - modlitby a texty pro kněze
  - lekcionář čtení pro bohoslužbu slova pro lektora, žalmistu, jáhna, kněze
  - graduál pro kantora
  - kancionál pro lid
  - knihy pro slavení jednotlivých svátostí a příležitostných bohoslužeb
- Graduál triplex je zapsán trojí notací: Kvadratickou –vaticánskou, Laonskou- zapsána černě,německé Einsiedelnské Neumy – jsou červené.
- Graduál Simplex vznikl po II. Vatikánském koncilu – používá snadnější varianty antifonálních zpěvů s žalmovými verši, jako snadnější varianta Graduálu a tím vhodnější materiál pro začínající Greg. Scholy.
- Žalmové nápěvy“psalmodie“- initium,tenor, flexa, mediace,terminace,

Liturgika

- Vznik liturgie – z židovské synagogální a rodinné bohoslužby, konala se po domech, v jídelnách v lidovém jazyce, modlitby se improvizovaly, jedinou knihou bylo Písmo, zpívaly se žalmy z knihy žalmů, také oslavné písně (hymny), slavení liturgie bylo spojeno s „agapé“hostinou, hody lásky.Vývoj liturgických shromáždění je spjatý s místy ovlivněnými křesťanským misijním úsilím a je nezávislý.
- Kolem roku 200 začaly vznikat vzory pro modlitby celebranta. Po zrovnoprávnění křesťanství v roce 313 se začalo se stavbou kostelů a liturgie získává slavnostnější ráz. Postupně se dělí na západní a východní v závislosti na dělení Římské říše. Pro naše území má velký význam „Liturgie sv. Petra“ vznikla na Sicílii, mísí v sobě prvky západní a východní liturgie. Tuto liturgii na naše území přinesli a přeložili sv. Cyril a Metoděj. Liturgické shromáždění se buduje do r. 600.
- Svátosti jsou smysly vnímatelná znamení neviditelné Boží milosti, ustanovená Ježíšem Kristem. Bohoslužba svátostí je základem a středem bohoslužby církve. Má zpravidla 4 části : úvodní obřady, bohoslužbu slova, bohoslužbu svátosti, závěrečné obřady.
- Svátostí je sedm: **Křest – Biřmování** – Eucharistie – Svátost smíření – Pomazání nemocných – Svátost kněžství – Svátost manželství